

С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

Кафедра: “Клиникалық фармакология”

СӨЖ

Тақырып: Дорсапатиялар

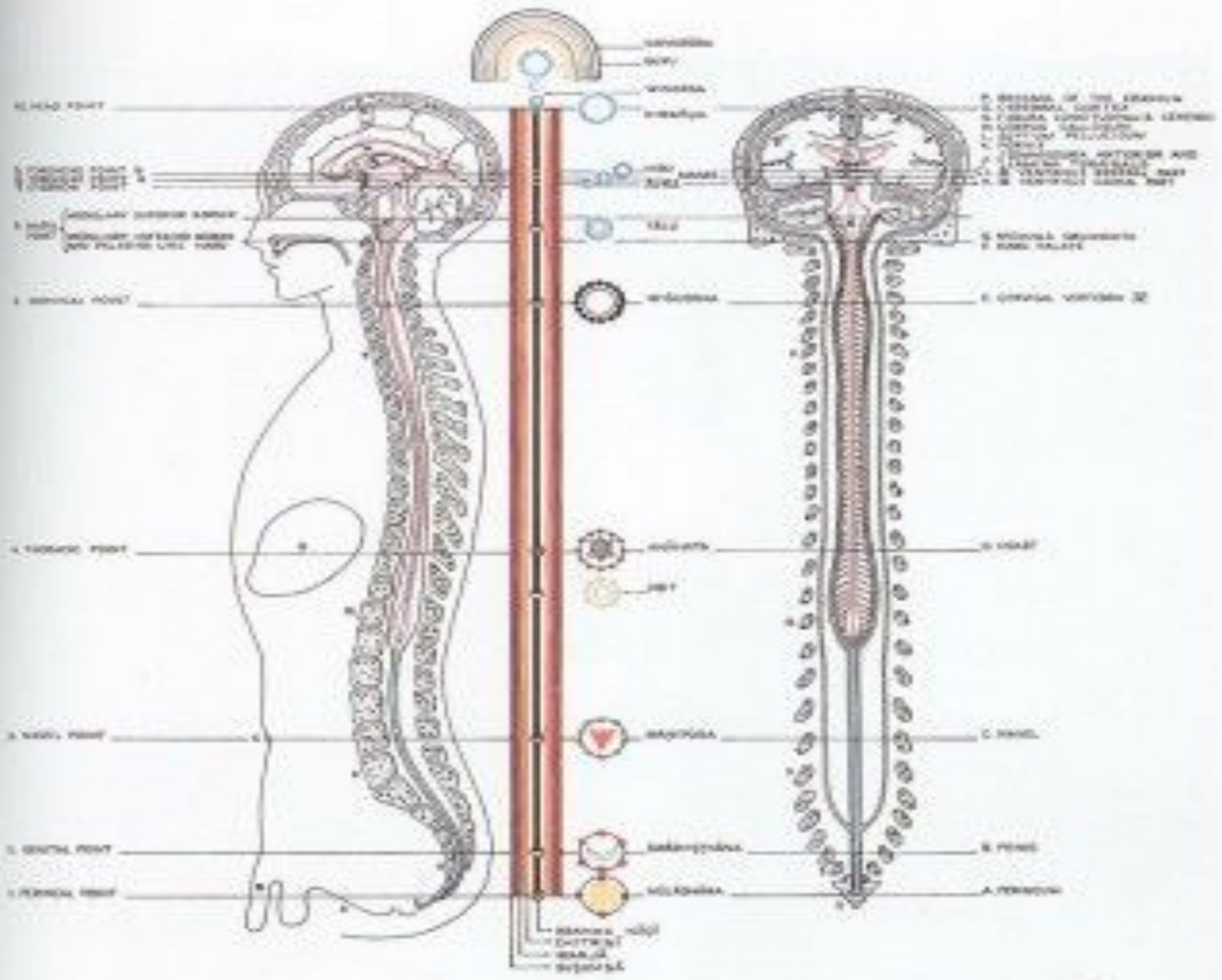


Орындаған: Дамиева Ж.С
Факультет: Жалпы Медицина
Курс: 5
Тобы: 35-1
Қабылдаған:

Алматы 2014 жыл

- Жер шарындағы 85% адам омыртқа остеохондрозымен науқастанады. Көбінесе 12-15 жас аралығындағы балалар осы ауруға ұшырайды.
- Спортсмендерде, тігіншілерде, машинист, жүргөзушілерде.
- Остеохдроздың басқаша атаулары: радикулит, тұздың жиналуы, ревматизм, жедел хондроз. Остеохондроз сөзі грек тілінде osteon - «сүйек», chondros - «шеміршек

- Омыртқа жотасының остеохондрозы — бұл қартаю процесінің физиологиялық нейро-эндокринді бұзылыстар әсерінен немесе бірреттік және қайталанатын бірнеше рет болған микротравмалардың әсерінен пайда болатын омыртқааралық дисктегі дегенеративті өзгерістер.



- Омыртқаның сау болуы организмге жеткілікті мөлшерде минералды заттардың, витаминдердің түсіп тұруына байланысты. Олардың қатарына кальций мен фосфор алмасуын реттейтін D витамині жатады. B тобының витаминдері нерв импульсінің нерв талшықтары бойымен жақсы өтуін және зат алмасуын реттеп отырады. C витамині сүйек тінінің пайда болуына және коллаген түзілуіне қатысады. E, A, витаминдерінің мырыш және селен микроэлементтерімен қосындысы бос радикалдың әсер етуінен сақтайды. Магний бұлшықеттің қалыпты қызмет етуін реттеп отырса, темір гемоглобиннің құрамына кіре отырып организмнің оттегімен қамтамасыз етілуін реттейді.

Омыртқа остеохондрозының симптомдары:

- Ауру сезімі. Сипаты: таңертең төсектен тұрар алдында пайда болатын, ден жаттығуын жасаған соң мезгілімен басылып немесе жойылатын тұйық ауру сезімі. Ауру сезімі форсирленген физикалық жүктемеден соң, салқын тиюден кейін, инфекциялық аурулар (ЖРВИ, тұмау) кеін күшейеді. Арқа бұлшықеттерінің пальпациялағанда әсіресе (иық асты, жауырын аралық, желке нервтерінің жүру бойында) ауру сезім нүктелері анықталады.

- Мойын остеохондрозының симптомдары бас миының қанмен қамтамасыз етілуінің бұзылысынан болады. Бұл жағдайда жиі бас айналу, бас ауру, қолда ауру сезімі пайда болады.
- Қол ұштарының мұздауы және гипостезия болады. Бұл нерв талшықтары бойымен нерв импульстерінің дұрыс жүрмеу себебінен пайда болады. Ауру сезімі жауырын арасында болып стенокардия ұстамасымен шатастыру мүмкін. Мойын остеохондрозы салдарынан мойынды жан жаққа бұру қозғалысы шектеледі.

Кеуде және бел-сегізкөз остеохондрозы:

- Егер мойын және кеуде остеохондрозы кезінде мойынның қозғалысы шектелетін болса бел-сегізкөз остеохондрозы кезінде адам тұрып жүре алмайды. Бұл жағдайда ауру сезімінің интенсивтілігі созылмалы сыздап аурудан жедел пайда болатын (оқпен атқандай) әсерге дейін өзгеріп отырады. Остеохондрозбен науқас адам
- тез шаршағыштыққа,
- тітіркеністікке,
- бұлшықет тырысып қалуындай сезімге,
- метеосезімталдыққа шағымданады.



**Лечение
позвоночника:**

**гимнастика
и массаж**

arhivknig.com



Остеохондроз кезінде жасалатын массаж түрі:

Жалпы массаж, криомассаж, вибрациялық массаж, ЛГ , гидрокинезотерапия. Бұл терең гиперемия тудырады, қан және лимфа ағысын күшейтеді, ауру сезімін басу және сіңірілу қызметін атқарады.

- Нүктелік массаждың мақсаты — бұлшықет контрактурасын босаңсыту, омыртқаарлық дисктердің трофикасын жақсарту , ауру сезімін азайту.
- Массажды таңдау жарақаттану локализациясына (түбір, өрім, нерв талшықтары), жарақаттану деңгейіне (мойын, кеуде, бел-сегізкөз) және ауру стадиясына (жедел және созылмалы) байланысты.

- Арқаның ортаңғы, бірінші және екінші бүйірлік линиялары бойындағы нүктелерге массаж жасайды (мойын, кеуде, және бел-сегізкөз омыртқа деңгейінде), иықастылық аймақта және жоғарғы нүктелері (егер мойын –кеуде бөлімі зақымданса), төмеңгі (бел-сегізкөз остеохондрозы кезінде) нүктелер.

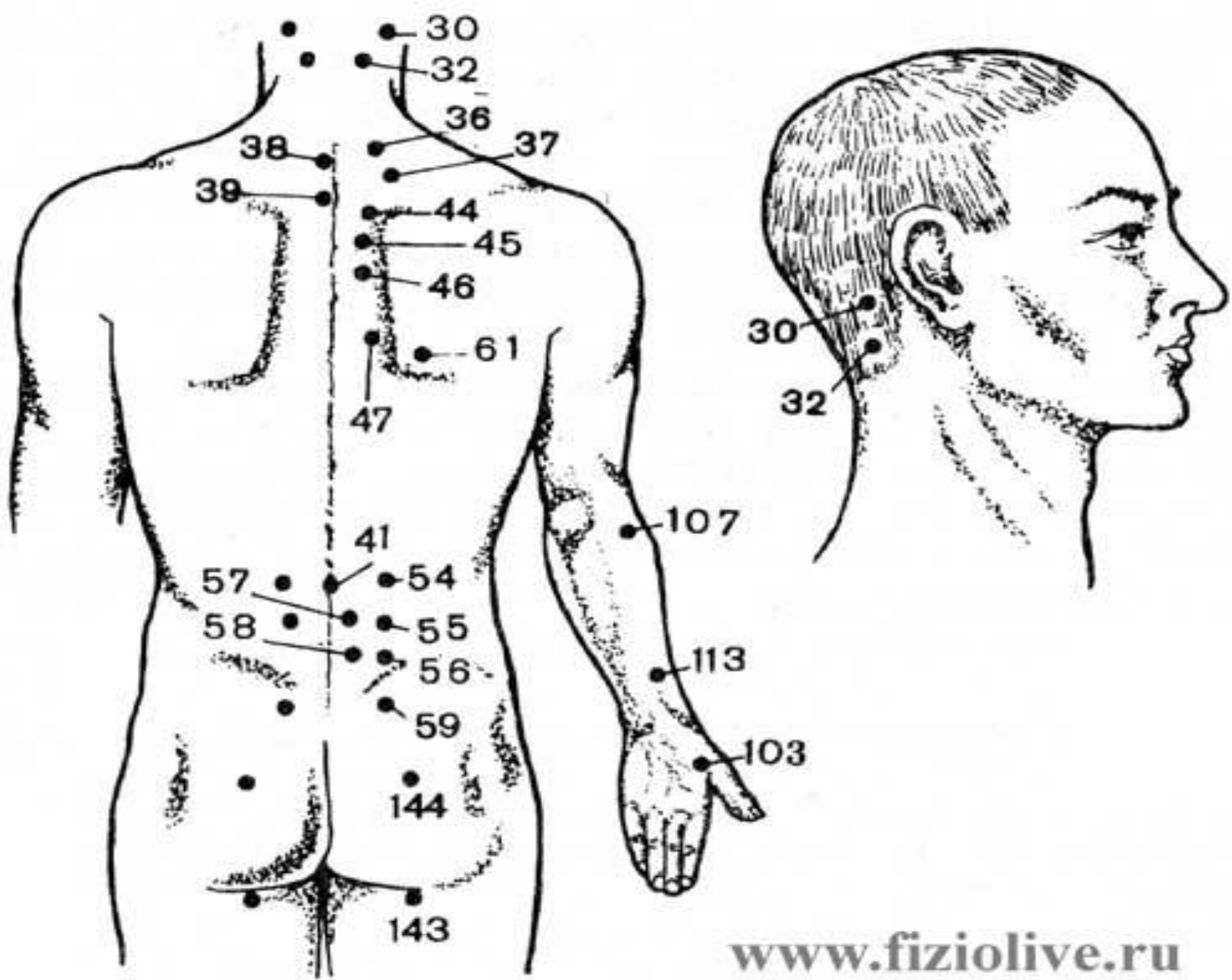
Массажға абсолютті қарсы көрсеткіштер:

- қатерлі ісіктер ;
гангрена;
тромбоз;
туберкулездің активті формасы;
жедел венерологиялық аурулар ;
жедел және созылмалы остеомиелит;
перифериялық нервтерінің травмаларынан кейінгі аурулық синдромы;
қанайналу жеткіліксіздігі және жүректің жедел жеткіліксіздігі;
ангиит (артерия аурулары);
психикалық аурулар;
аорта, қантамырлардың аневризмалары;
цинг ауруы;
ВИЧ-инфекция;
қан аурулары (гемофилия, лейкоз);
перифериялық қан тамырлардың атеросклероз.

• *Жергілікті қарсы көрсеткіштер:*

- Саңырауқұлақ, вирусты гензеді қоздырғыштармен зақымдалу ыбар тері - қал, герпес, жарақаттану, экзема; массаж тела в области нахождения доброкачественной опухоли, массаж остальных частей тела выполняют по щадящей методике (только поглаживание); массаж тела в областях, прилегающих к месту иссечения злокачественной опухоли; массаж передней поверхности грудной клетки при мастопатии; массаж поясничной области, живота, бедер при кисте яичников, фиброме, миоме, аденоме (у мужчин); массаж вблизи выступающих родинок; массаж в местах варикозного расширения вен; массаж живота при грыже, беременности, менструации, камнях в желчном пузыре и почках; массаж поясничной области при этом выполняется по щадящей методике; массаж грудных желез, паховой области, сосков; массаж лимфатических узлов.

- Мойын –кеуде бөлімінің остеохондрозы кезінде : 32, 30, 44, 38, 37, 36, 107, 106, 113, 103 (симметриялы түрде басады), 39, 45, 46, 47, 61 нүктелеріне массаж жасайды.
- Омыртқаның бел бөліміндегі остеохондрозы кезінде: 50, 51, 40, 52, 62, 53, 41, 54, 57, 58, 55, 56, 59, 60, 42 нүктелеріне массаж жасайды.
- Омыртқаның сегізкөз бөліміндегі остеохондроз кезінде: 144, 143, 142, 141, 145, 146, 147 нүктелеріне массаж жасайды.



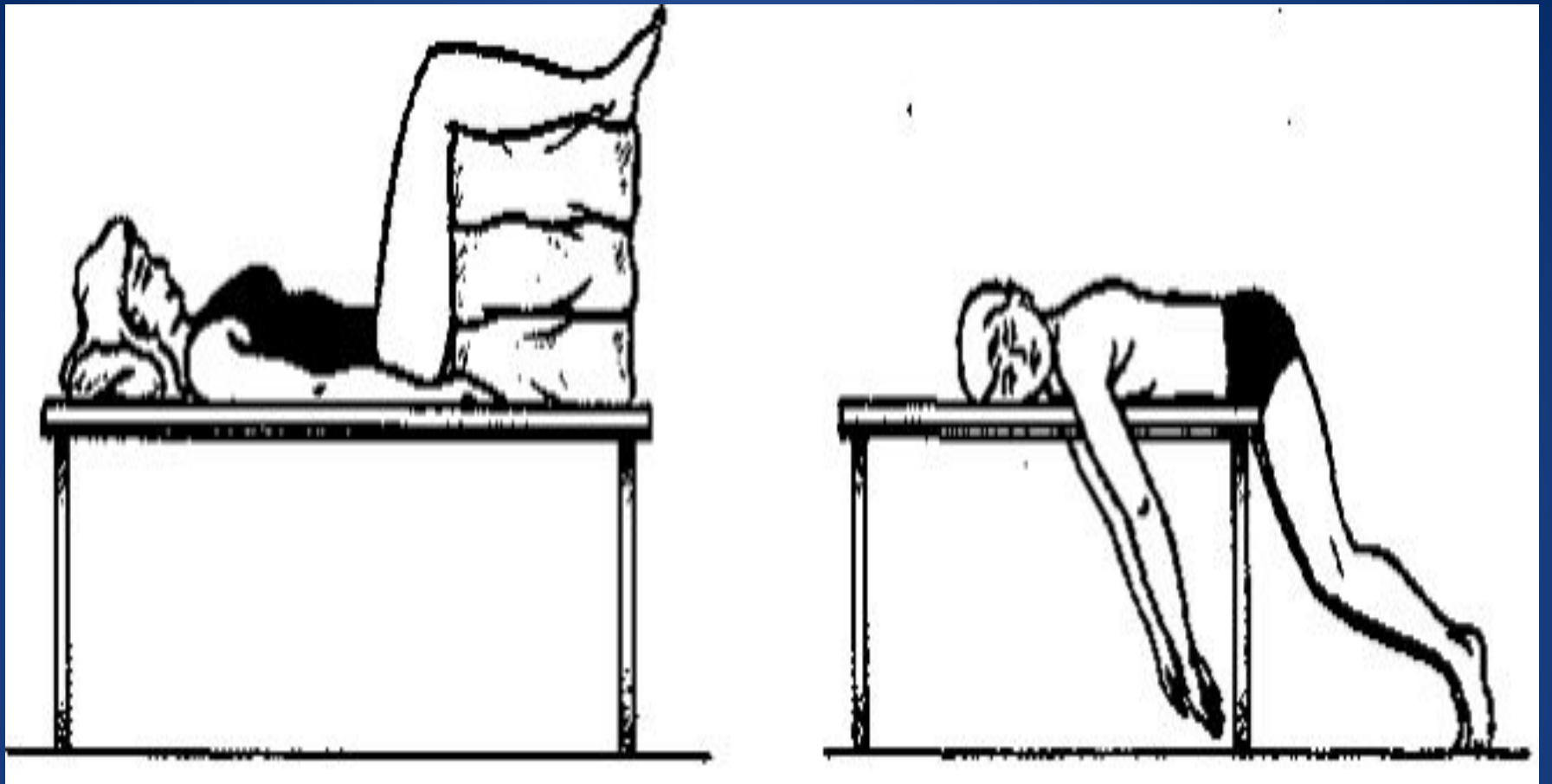
- **Омыртқа остеохондрозы кезіндегі массаж мына ережелерге сай жасалады:**
- 1) Массаж курс бойынша жасалу қажет 7-15 курс. Процедураның бұл көрсеткіштен аз болуы профилактикалық және медік көрсеткішке жатпайды, ал процедураның 15 күннен көп болуы денсаулыққа әсер ету қаупін тудырады.
- 2) Қолдың қозғалысы омыртқа линиясынан аспау қажет және омыртқаға тіеклеңі әсер ететін қозғалыстардың болмауы қажет. Себебі омыртқаның дистрофиялық өзгерістері оның жүктемелерге тұрақтығын төмендетеді.
- 3) Бел аймағының остеохондрозы кезінде жасалатын массаж сол аймақта орналасқан лимфа түйініне қарап жасалу қажет, яғни төменнен жоғары жасалу қажет.
- 4) негізгі массаждық қозғалыстар әр адамдағы ситуацияға байланысты жасалады. Мысалы жұлын-ми түбірлерінің қысылып қалуында сипау қозғалыстары жасалады, ол бұлшықет спазмын азайтуға бағытталған. Бел омыртқасының остеохондрозы кезінде профилактикасы және емі үшін ауру сезімін азайту мақсатында ысқылау жасалады. **Вибрация әсіресе ұрғылау вибрациясы мүлдем жасалмайды, себебі ол сол аймақта орналасқан мүшелерге әсер етеді, әсіресе бүйрекке.**
- 5) массаж жасау кезінде қосымша аурулардың болуын есепке алу қажет мысалы артериалдық қысымның жоғары болуы

Массаждың методикасы.

- Алғашында арқаны сипалау әдәсәмен массаж жасау, кейін омыртқа бағанасына массаж жасау орындалады: арқаның бұлшықетін төрт саусақ фалангасымен, алақанмен, қысқыш тәрізді, ординарлы және екілік шеңбер тәрізді уқалау. Мысқылауды уқалаумен алмастыра отырып жасау қажет. Соңында активті-пассивті қимылдар тыныс алу жаттығулармен қабаттастыра отырып жасайды. Ішке дем алғанда кеуде клеткасына 6-8 рет басу арқылы жасалады. Массаждың ұзақтығы 10-15 мин. Курс 15-20 процедурадан тұрады.

Бел-сегізкөз омыртқасының остеохондрозы кезінде жасалатын массаж:

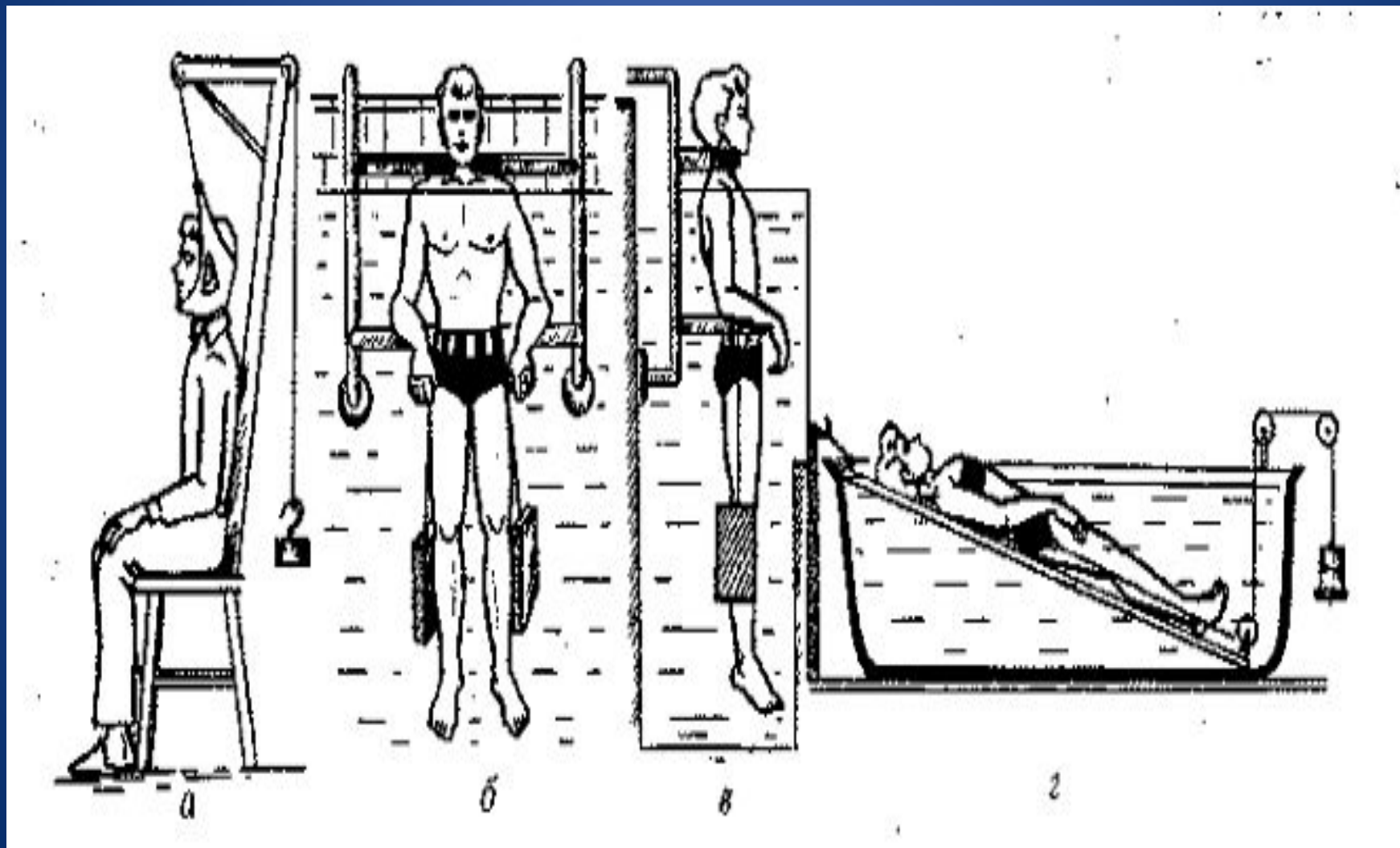
- Науқас етбетінен төмен орналасқан кушеткада жатады. (қолдары салбыраған, табандары еденге жанасады). Алғашқы күндері щадящий массаж жасалады (сипау, уқалау, ысқылау, ауру сезімі бар жерге вибрация жасау, рефлекторлы әсер ету); Массаж қыздыратын, тітіркендіретін әсері бар маздармен жасалу қажет. Массаж жасап болған соң құрғақ жыл ы басады (электрогрелка), ауру сезімі бар аймаққа бұрышты пластырь немесе қыздыратын маздар (финалгон, дольпик және т.б) оның үстін лейкопластырмен жабыстырады. Таңертең лейколастырды шешеді.



Бел-сегізкөз остеохондрозы бар науқастың массаж жасау кезінде кушеткада жату қалпы.

- Бел остеохондрозы кезіндегі массаж жасау кезінде жылы процедуралармен ұштастыруға болады (монша, сауна, жылылық компресстер). Массажды кешқұрым және ұйқыға кетер алдында жасаған абзал. Аромалық майлар және фито-кремдермен жасау оң әсер береді- адам тез тынышталады, бұлшықет спазмы жойылады, кремнің активті заттары массаждың терапевтикалық әсерін күшейтеді.

Рис. 132. Вытяжение шейного и поясничного отделов позвоночника: а — сухое; б, в, г — подводное





Қолданылған әдебиеттер:

- И. А. Абрикосов, Н. П. Крылов.
"Практическая физиотерапия"
Под ред. проф. А. Н. Обросова, М., 1958
г.
- www.google.ru
- www.med.ru